

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
URK**

06 Schriftgezag is onafhankelijk

09 Zie je mij echt?

10 De wegbereider

Jezus in de tempel

ds. M. Boersma, Arnhem

Geliefde lezer, waaruit bestaan uw bezigheden?
 Waar gaan uw gedachten en hartstochten naar uit?
 Ons levensdoel moet zijn om bezig te zijn in de dingen van God.

► **Wist jij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?**

Lukas 2:49b

Zo gaan Maria en Jozef alle jaar op naar Jeruzalem. De dienst van de Heere heeft hun hart. Zij moeten echter leren dat dit alleen in waarheid en oprechtheid gedaan kan worden in geloofsgemeenschap met de Borg. 'Wist jij niet, dat Ik moet zijn in de

dingen Mijns Vaders?' Hier wordt de Borg getekend in Zijn dadelijke gehoorzaamheid. 'En was hun onderdanig'.

Zij 'reisden alle jaar naar Jeruzalem op het feest van pascha'. Hoe vrolijk gaan de stammen op. Nee, ze gaan niet op met lege handen. De Heere had tot het volk gezegd in Exodus 23: 'doch men zal niet ledig voor Mijn aangezicht verschijnen'. Niet zonder enig geschenk of offer. Zo nemen ze Jezus mee. Maria had Hem eerlijk uit Gods hand ontvangen en Hem in het geloof omhelsd. 'En zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe'. Haar Zaligmaker. Zij moet niet alleen leren Wie Hij is, maar ook wat Hij doet. Net zoals Manoach dat bad: 'Wat zal des knechtjes wijze en zijn werk zijn?' Jezus leert het Zijn moeder Zelf. Dat onderwijs heeft de Heilige Geest laten opschrijven opdat u, lezer, het ook leert! 'Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen'.

Jezus kwijt

Het wordt haar in de eerste plaats geleerd doordat ze Jezus kwijtraakt. Vanzelf is overal een tijd van. Als het pascha voorbij is, roept de dagelijkse arbeid. Het kan niet altijd kerk zijn. Daarom gaan Jozef en Maria terug naar huis. Maar in het naar huis gaan raakt Jezus uit het oog en wordt ze verschrikt. Nee, Jezus raakt niet uit haar hart, maar Zijn gemeenschap wordt gemist.

Het kan zijn dat de Heere dat doet in een beproevingsweg. Veelal is het doordat er niet wordt opgelet. Hetgeen genoten is in de dienst van de Heere wordt niet meegenomen in de meditatie en gebeden. De zondag wordt niet mee de week in genomen. Wat komt er van ons godsdienstig bezig zijn terecht zonder Hem Die moet zijn in de dingen van Zijn Vader?

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE URK

Nadat een aantal leden de plaatselijke Gereformeerde Gemeente in Nederland heeft verlaten, ontstaat er in het voorjaar van 1982 op Urk een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Emmeloord. Na geruime tijd in gebouw Irene te hebben gekerkt, valt in 1983 het besluit om het

voormalige clubgebouw van Sportvereniging Urk aan te kopen en dit tot kerk te verbouwen. Bij de ingebruikneming ervan, op 17 december 1983, spreekt ds. Th. van Stuijvenberg over Psalm 132:13-14. Op 4 juli 1987 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. In verband met de sterke groei van de gemeente en de grote toeloop van buitenaf worden de doordeweekse bijbellezingen van ds. J. Koster vanaf eind 1991 in partycentrum De Koningshof gehouden. Op 3 oktober 1992 legt ds. Koster de eerste steen van het huidige kerkgebouw en op 6 februari 1993 neemt hij de nieuwe Sionkerk in gebruik met een preek over 2 Kronieken 6:41. Na een kleine uitbreiding in 2017 telt het kerkgebouw nu 675 zitplaatsen. Het aantal belijdende leden van de gemeente bedraagt 321, het aantal doopleden 343.

Dat is een heilig moeten vanuit het Borgstellend werk van de Vader. Maar ook een heilig moeten vanuit het liefdeshart van de Borg. Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten.

Het lieflijk verblijven in Gods voorhoven slaat om in angst en onrust. Er wordt gezocht, aanhoudend gezocht, maar niet gevonden. Omdat zij op de verkeerde plaats zochten.

Als de tijd van zoeken vervuld is dan wordt Hij gevonden.

Onder de magen en onder de bekenden is Hij niet. Dat is overigens wel aangrijpend. In gezelschap gaan de pelgrims naar huis. Ze zijn allen geweest onder de bediening van de verzoening. Er zal gesproken zijn over wat is gedaan en beleefd in Jeruzalem. Aangrijpend als in die gesprekken Jezus niet te vinden is. Er is angst in het hart van Jozef en Maria. Vanzelf, je zult je kind maar kwijt zijn. Het is echter zeer de vraag of de diepte van de angst door het gezelschap begrepen is. Jezus kwijt!

Jezus gevonden

Ze moeten terug. Terug naar de plaats waar Hij het laatste gezien, gehoord, gesmaakt is. Zoekend door de straten van Jeruzalem, roepend als de bruid in het Hooglied: 'Hebt gij Dien gezien, Dien mijn ziel liefheeft?' 'Het geschiedde na drie dagen, dat zij Hem vonden'. Als de tijd van zoeken vervuld is dan wordt Hij gevonden. Waar? In de tempel, waar Hij bezig

is in de dingen van Zijn Vader. Zijn Vader, dat is God, Die alle dingen doet omwille van Zichzelf. Die in alles Zijn eer en heerlijkheid bedoelt.

Jezus zit te midden van de leraren. Hij is twaalf jaar oud en aan het toenemen in wijsheid en in grootte. Straks is Hij klaar voor Zijn openbare bediening. Maar nu reeds blinkt Zijn Godheid uit. In het midden van de leraren is Hij bezig met de dingen van Zijn Vader. De leraars ontzetten zich, totaal van hun stuk gebracht. Maar als Jezus straks uit hun kring weggaat, gaan zij weer verder alsof er niets gebeurd is. Ze denken Hem niet nodig te hebben.

Maar daarentegen Maria. Ze vindt Hem en in het vinden krijgt ze haar tweede les. We zullen ze als moeder niet hard vallen. Haar emoties ontladen zich. Er is een zacht verwijt aan het adres van Jezus. Maar het antwoord van Jezus zal ze niet vergeten. Ze bewaart het in haar hart: Moeder, Ik ben niet het kind van Jozef. Ik ben Kind van Mijn Vader en hier in de tempel vind Ik Mijn vermaak, door als Borg bezig te zijn in de dingen van Mijn Vader. En dat doe Ik voor u, moeder. Al de tijd dat u Mij zocht was Ik voor u bezig in de dingen van Mijn Vader. Al die tijd bracht Ik u bij Mijn Vader.

Jezus en de genademiddelen

Lezer, als u zo eens Jezus vinden mag. De gezegende Borg Die de wet draagt in het binnenste van Zijn ingewand is hier getekend in Zijn dadelijke gehoorzaamheid, bezig in de dingen van Zijn Vader. Hoe lief heb Ik Uw wet! Zo gaat Hij met hen mee. 'En was hun onderdanig'. Lezer, zonder Hem is al ons godsdienstig bezig zijn leeg en ijdel. Zoek Hem te kennen. Hij is daar te vinden waar Hij bezig is in de dingen van Zijn Vader. Dat is: onder de genademiddelen. ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN

Over LUKAS 18:35-43

Sálomo zegt in Spreuken 18:1: 'Die zich afzondert, tracht naar wat begeerlijks; hij vermengt zich in alle bestendige wijsheid'. Och nee, zulk een arm blind zondaar is met ziel en lichaam altijd in de wereld. Hij bemint het gewoel en de zaken van de wereld, hij houdt het met de aardse en wereldse mensen, hij is graag waar die zijn, in gezelschappen, op maaltijden, in herbergen, enz.

2. Nog eens, onze arme blinde bedelaar zat aan de brede weg, waar het meeste volk voorbijging, opdat hij temeer aalmoezen mocht ontvangen. Een eenzame en afgelegen weg, een smal of eng paadje, waar weinig mensen voorbijkwamen, diende hem niet, daar zou hij zijn voordeel niet bij gevonden hebben. Zo is het ook alweer met een arm, blind, onbekeerd zondaar. Zo iemand zet zich ook op de wijde en brede weg die tot het verderf leidt en die velen vinden, waar het meeste volk op wandelt. Maar de nauwe weg die ten leven leidt en die weinigen vinden en bewandelen (zie Matth. 7:13, 14), daar komt hij niet, want daar zou hij zijn voordeel en zijn gemak niet kunnen vinden. Dat smalle pad is ►

- hem veel te stil en te eenzaam, dat helpt hem niet.
3. De arme, blinde bedelaar zát daar aan de weg. Hij stond niet overeind, hij wandelde of ging niet, nee, hij zat daar aan de weg, op de grond terneer. Hij kon zich daarvandaan niet alléén begeven vanwege zijn blindheid, daarom beval de Heere Jezus ook (vers 40) dat men die man tot Hem brengen zou. Daarom wilde Hij dat anderen hem bij de hand nemen en tot Hem leiden zouden, opdat Hij hem van zijn blindheid mocht genezen. Zo en niet anders is het ook weer in het geestelijke met alle blinde en genadeloze zondaren en zondaressen. O, zij zitten in hun rampzalige blindheid en zondestaat niet slechts aan de grote weg van de wereld, maar zitten daar ook ten enenmale machteloos. Ze zitten daar als het ware vastgeketend en gebonden, zodat zij daar zonder een almachtige, bekerende hand van Gods genade niet vandaan kunnen komen. De reden hiervan is dat zij de zonden en de wereld zo sterk beminnen dat zij die onmogelijk verlaten kunnen. Hun harten zijn daar geheel aan gebonden, van hun geboorte af aan. Zij kunnen uit de zonden en de wereld nooit opstaan, noch gaan en zich tot Christus begeven om verlossing, want zij zijn niet alleen geheel blind, maar ook gans kreupel, lam, doof en dood.

Daarom wordt ons de mens in zijn natuurstaat afgebeeld als een pasgeboren kind, dat daar ligt neergeworpen in de walgelijke onreinheid waarmee het ter wereld gekomen is, op het vlakke des velds, totdat Christus die arme zondaar en dat hellewicht voorbijgaat en tot hem zegt: 'Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef' (Ezech. 16:5, 6). O, gans nare en jammerlijke zondenstaat, die met geen tranen genoeg van ons kan beweend en beschreid worden!

► wordt vervolgd

Algemene kennis en de uitleg van de Schrift

J. van Mourik, Kapelle

Hoe kan het toch dat in het boek van dr. Van den Belt bij de erkenning dat de Bijbel de onfeilbare regel is voor geloof en leven ruimte ontstaat voor opvattingen die met deze belijdenis op gespannen voet staan? Als uitgesproken is dat wie de Schrift als onfeilbare regel beschouwt zich niet vergist als hij daarop vertrouwt, is dat een vraag die zich aan de lezer opdringt.

Dr. Van den Belt zoekt in hoofdstuk 8 naar de verbinding tussen Gods mond en Gods hand. Het gaat hem om de vraag naar de verhouding van Gods specifieke openbaring in Christus en in de Schriften die van Hem getuigen tot Gods universele openbaring in schepping en geschiedenis. Hij kiest zijn uitgangspunt in wat verwoord wordt in de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 2. God openbaart Zich in het boek van de schepping, onderhouding en regering van de hele wereld. De letters van dat boek kunnen we echter niet goed lezen zonder de bril van de Schrift. Van den Belt interpreteert deze belijdenis op een manier die meteen al vragen oproept. Hij spreekt van een 'enerzijds-anderszijds'. 'Enerzijds versta je de schepping en de geschiedenis vanuit het Woord, als de bril waardoor je de wereld beschouwt. Anderszijds mag je ook zoeken naar de betekenis van dat wat je in de wereld ziet voor het verstaan van de

Bijbel' (295-6). De vraag is of we dat zo kunnen stellen.

Maar geeft dit theologisch ook niet te veel gewicht aan algemene kennis? Er is sprake van minstens twee beperkingen. De focus van artikel 2 ligt niet op algemene kennis van de werkelijkheid. Het gaat om het dienen van de ene, ware God. Niet om kennis van de door God geschapen werkelijkheid op zich.

De tweede beperking is de ontoereikendheid van deze kennis vanwege de blindheid van de mens door de zonde om God te kennen. Ze dient om de mens alle onschuld te benemen als hij andere goden dient. Niettemin fundeert Van den Belt hierop zijn betoog over de betekenis van algemene kennis voor de uitleg van de Schrift. Hij heeft zelf al geconstateerd dat er op dit punt een verschil is met de scribenten van "Het onfeilbare Woord" (2020): 'De studie staat ook kritischer dan ikzelf tegenover het

honoreren van de universele openbaring in de schepping en de geschiedenis om de bijzondere openbaring in de Bijbel te leren verstaan' (blz. 21).

Invloed op de uitleg

Gelukkig wil Van den Belt zich wachten voor een al te groot optimisme over onze kennis van de schepping. Vanwege de doorwerking van de zonde is ons kennen ten dele. Dat maakt hem extra voorzichtig Gods hand en mond op elkaar te betrekken. Voor Van den Belt is wetenschappelijke vooruitgang ook niet hetzelfde als voortgang in universele openbaring. Hij wil zeker de resultaten van de wetenschap niet de status geven van 'openbaring'. Hij weet ook van grenzen voor het gebruik van deze kennis bij de verklaring van de Schrift. De Schrift zelf is helder en afdoende.

Dat betekent echter niet dat onze algemene kennis geen licht kan werpen op de betekenis van de Bijbel. Van den Belt wijst daarbij op het onderzoek van de antieke culturen, archeologische opgravingen en natuurwetenschappelijke inzichten. Hij wil niet zeggen dat we meer weten dan Jezus en Paulus, maar wel dat wij andere dingen weten dan Jezus en Paulus. We kunnen sommige dingen ook beter begrijpen dan de reformatoren. Een probleem ontstaat pas als nieuwe inzichten in strijd zijn of lijken te zijn met de wijze waarop de Bijbel altijd is uitgelegd.

Potentiële spanning

Uit een aantal voorbeelden in dit hoofdstuk blijkt dat Van den Belt een keuze maakt die ingegeven wordt door zijn inzet van algemene kennis bij de uitleg van de Schrift. Hij noemt de potentiële spanning van Genesis 1 met de wetenschappelijke visie op de oergeschiedenis van de wereld en de mensheid. Nieuwe inzichten op dat gebied wijzen voor hem unaniem en

De focus van artikel 2 ligt niet op algemene kennis van de werkelijkheid.

overtuigend in de richting van een planeet en kosmos die veel ouder zijn dan de tienduizend jaren van het jonge-aarde-creationisme. Hij voelt ook spanning tussen de aanname van een cyclus van leven en dood in de dierenwereld voor de zondeval en de Bijbelse visie op de schepping in een harmonieuze staat van rechtheid waarin de hele wereld een paradijs was zonder lijden en dood. Al geeft hij aan niet te weten hoe dat precies te rijmen is met de uitleg van Genesis, voor hem is het theologisch toch niet problematisch voor deze aanname te kiezen. Hij handhaaft dat de dood voor de mens een gevolg is van de zonde. Maar de dood van een plant of een dier is volgens hem principieel iets anders dan de dood van een mens. Verder constateert hij spanning tussen de feitelijke historische

gebeurtenissen en de Bijbelse geschiedschrijving. 'De geschiedschrijving is gebaseerd op historie, maar soms wordt de geschiedenis profetisch gebruikt en niet objectief beschreven. Daarom zijn niet alle historisch details van hetzelfde gewicht'.

De kruisiging en opstanding van Christus zijn niet in het geding. Maar, merkt hij op: 'Voor de opstanding van Christus is het aantal engelen in het graf niet van belang. Voor de trouw van God van generatie op generatie hoeven de geslachtsregisters niet te kloppen' (318/9).

Tegelijk houdt hij vol dat het uitgangspunt steeds in de tekst zelf moet liggen. 'We mogen ervan uitgaan dat wat zich als historisch aandient het ook is' (blz. 322). Hij wil die vraag echter niet te snel beantwoorden, maar steeds het genre van de tekst meenemen in de overwegingen. Hoe hij hier op het scherpst van de snede moet balanceren, blijkt uit zijn uitspraak over Genesis 1-11: 'De eerste hoofdstukken van de Bijbel dienen zich aan als een historische beschrijving van de oergeschiedenis en zij staan in een Bijbelboek met een historisch karakter. Toch is er verschil tussen de concrete verhalen over de aartsvaders en sommige delen van de beschrijving van de oergeschiedenis in Genesis 1-11' (blz. 327).

Hier wringt het in deze studie. Op dit punt ontstaat spanning tussen de belijdenis van de Schrift als onfeilbare regel en de inzet van algemene kennis bij de uitleg van de Bijbel. Bij alle waardering voor deze doorwrochte studie daarom toch de kritische vraag: Hoe is dit te rijmen met de gereformeerde belijdenis over het Schriftgezag? Hier wordt toch onmiskenbaar de deur opengezet voor een ander Schriftverstaan? ♦

Schriftgezag is onafhankelijk

Elke tijd heeft zijn eigen knelpunten, ook op godsdienstig terrein. Zo spreken we in onze tijd over Schriftgezag. Dat is nodig, want we merken dat in kerken om ons heen de Bijbel niet het hoogste gezag heeft. En dat komt heel dichtbij. Het is nodig dat we elkaar opscherpen om bijbelgetrouw te zijn.

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

De Kruispunt Vathorst-gemeente in Amersfoort nam onlangs een opmerkelijk besluit, zo berichtte het Reformatorisch Dagblad (25 januari 2025). Homorelaties kunnen worden gezegend en de ambten zijn opengesteld voor lhbt'ers. In de 2000 leden tellende gemeente leven principiële bezwaren tegen deze koerswijziging. Maar het kerkbestuur vindt beide opvattingen legitiem: of je nu op grond van de Bijbel deze moderne ontwikkelingen principieel onder kritiek stelt óf dat je ze omarmt. De leden van de gemeente moeten oefenen om hier goed mee om te gaan.

Ernstige uitholling

Nu komt voor ons het spannende punt. De plaatselijke predikant zei in een toelichting: 'Wij zien het als onze eerste verantwoordelijkheid om in de plaatselijke gemeente op relevante en bijbelgetrouwe wijze kerk te zijn, in onze eigen tijd'. Leest u het goed: bijbelgetrouw. Hier wordt de christelijke levensbeschouwing fundamenteel aangepast. Niet de waarheid van de Bijbel maar de moderne interpretatie krijgt het voor het zeggen.

Onder het mom van 'bijbelgetrouw' willen blijven, wordt een andere, moderne interpretatie van de Schrift ingevoerd. Dit is verwarring van de ernstigste soort. En ziet u hoe finzinnig het wordt gebracht?

We moeten goed beslagen ten ijs komen, want het onbijbelse denken sijpelt zomaar binnen. Waar zit de

kneep? Over de moderne kijk op man, vrouw en huwelijk zou veel te zeggen zijn. Maar het gaat nu over onze basishouding: hoe staan we ten opzichte van de Bijbel? We zien hier twee schriftvisies die zich beide beroepen op het gezag van de Bijbel. Het verschil: de ene zegt dat de uitleg afhankelijk is van de tijd waarin je leeft. De ander zegt: nee, de uitleg moet altijd in overeenstemming zijn met de Bijbel zelf. Deze visies zijn niet gelijkwaardig. Het is onmogelijk om ze naast elkaar een plaats te geven in de gemeente. Zodra de moderne visie wordt toegelaten, is de Bijbel zijn unieke gezagspositie kwijt.

Toepassing na uitleg

We hebben bewustwording nodig, om elkaar hierin te steunen en op te scherpen. Waar gaat de moderne visie mis? Het is al jaren in de mode om uitleg (van de tekst) en toepassing (voor ons) niet apart te benoemen. Dus dat je de Bijbel in één keer uitlegt voor jezelf. Maar dan kan de uitleg van het Woord van God zomaar gemengd worden met het moderne levensgevoel.

Het is een Bijbelse regel om de uitleg door de Schrift zelf te laten bepalen. 'Dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging; want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen

► We moeten eerst duidelijk hebben wat de Bijbel zelf zegt. Daarna kunnen we nagaan wat het ons te zeggen heeft.

Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken' (2 Petr. 1:20-21). God Zelf bepaalt het gezag van Zijn Woord, onafhankelijk van wat wij vinden.

Wij spreken inderdaad apart over toepassing. Dit is een nuttig onderscheid. We moeten eerst duidelijk hebben wat de Bijbel zélf zegt. Daarna kunnen we nagaan wat het óns te zeggen heeft. En zodoende zal de toepassing alleen maar beter op de Bijbel aansluiten.

Spiegel voor onszelf

Deze moderne ontwikkelingen houden ons een spiegel voor. Bij mensen buiten onze gemeenten leeft soms het idee dat wij bij Schriftgezag met twee maten meten. Dat we wel kritisch zijn op een ander, maar dat we zelf het Schriftgezag ontlopen, bijvoorbeeld als de Bijbel zegt dat we ons moeten bekeren. Dat de Bijbel dan eerst wáár voor je moet worden. En dat je tot die tijd maar voorbij moet gaan aan ernstige waarschuwingen en nodigingen.

Laten we duidelijk zijn: dit mogen we zo echt niet zeggen. De Bijbel is waar, hoe dan ook. Wij erkennen dit nooit uit onszelf, omdat we geestelijk dood zijn in misdaden en zonden. Daarom is een wonder van Gods genade nodig. Maar dit vermindert de waarheid van de Bijbel niet! God zweert zelfs een eed: 'Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen' (Ezech. 33:11). De waarheid van Gods Woord houdt ons verantwoordelijk en stelt ons schuldig. Het ware leven is alleen in de kennis van Hem Die gezegd heeft: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader, dan door Mij' (Joh. 14:7).

Laat het - gehoorzaam - zoeken van Hem ons gebed en de richting van ons leven mogen zijn. Daarbij hoort eerbiedig luisteren naar Gods Woord. Het is in onze tijd extra nodig om het gezag van de Bijbel te verduidelijken. Laten we ons daar allen voor inzetten. Gods Woord is het waard. ♦

Een ongehoorzame student

ds. M. Karens, Middelburg

Ongehoorzame studenten zijn er genoeg. Dat is het niet waard om hier over te schrijven. Maar een ongehoorzame student op de Theologische School aan de Boezemsingel verwacht je toch niet. In Rotterdam verwacht je geen theologiestudent die ongehoorzaam is aan een docent, aan het bevoegde gezag, en aan 'allen die over mij gesteld zijn'.

Als jongen van vijftien jaar hoorde ik het mijn vader in geuren en kleuren vertellen. Het was bij het vertrek van ds. G. Kuijt naar Nieuw-Guinea. Onlangs las ik dit voorval (uit februari 1962) weer in de levensbeschrijving van deze pionier onder de Papoea's, "Al 't heidendom Zijn lof getuigen". Toen kwam deze gebeurtenis weer levendig in mijn gedachten. De auteurs van dat boek, W.B. Kranendonk en A.F. van Toor, schrijven hierover het volgende: 'Een sonore bastoon - hoorbaar in de gehele Amsterdamse haven - laat weten dat de m.s. 'Oranje' gaat vertrekken. Stoomwolken komen als beweeglijke watten uit de enorme pijpen. Bij de loopplank wordt nog een laatste foto genomen van het zendingssteam. Veel vrienden en bekenden staan op de kade om het gezelschap uit te zwaaien. Ook ds. L. Rijksen is met de medestudenten naar Amsterdam gereisd om afscheid te nemen. Gerrit Kuijt vond het prachtig, en joviaal schudt hij allen de hand. 'Broeders, zo zegt hij, 'ik heb nog wat kaartjes waarmee u mee kunt reizen naar IJmuiden'. Begerig kijken de studenten naar de kaartjes in de hand van Kuijt. Maar ds. L. Rijksen is onverbiddelijk: zij moeten weer terug naar Rotterdam om de dogmatieklessen weer op te nemen. Terug in Rotterdam mist de docent echter één van zijn studenten. Student J. Karens is achtergebleven. Hij kon de verleiding niet weerstaan om eens op zo'n enorm zeeschip mee te varen. Hij hoort van de medestudenten dat ds. Rijksen erg ontstemd was. Maar

student Karens weet dat de stemming van ds. Rijksen op maandag uiterst mild is, als hij de dag ervoor goed heeft kunnen preken. Hij wacht dus tot maandag met zijn reactie. Hij informeert eerst en belt dan ds. Rijksen op om zijn excuses te maken. En inderdaad, ds. Rijksen had de dag ervoor goed kunnen preken. (Tot zover overgenomen uit: "Al 't heidendom Zijn lof getuigen"). Zo hoorde ik het ook uit de mond van de ongehoorzame student zelf, mijn vader dus. Maar, hij was wel een enorme ervaring rijker. Wanneer krijg je nu zo'n kans om op een oceaanstomer mee te varen tot IJmuiden! Over zijn berouw kan ik niet oordelen.

Wat is het een waarheid en een werkelijkheid: dat ook Gods kinderen, 'zolang als zij in dit leven zijn, maar een klein beginsel van deze gehoorzaamheid hebben, doch also, dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven' (Zondag 44). Wat is het een genadewonder: 'Want gelijk door de ongehoorzaamheid van die ene mens velen tot zondaars gesteld zijn geworden, also zullen ook door de gehoorzaamheid van Eén velen tot rechtvaardigen gesteld worden' (Rom. 5:19).

Mag u als een ongehoorzaam kind van Adam door genade iets kennen van deze heilgeheimen? Mijn geliefde vader mocht daar wel iets van kennen. Daar mocht en kon hij rijk van spreken, op en onder de kansel. Daarom stond er boven zijn rouwkaart: 'Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen'. ♦

Brand bij de burenen: Wat is er gebeurd?

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

‘Het huis van de Christelijke Gereformeerde Kerken staat in brand en het lijkt erop dat we niet in staat zijn om het te redden.’ Deze verdrietige woorden sprak synodepreses ds. P.D.J. Buijs toen bleek dat de verschillen tussen voor- en tegenstanders van vrouwelijke ambtsdragers te groot waren om ze te overbruggen. Als er brand is bij de burenen, gaat dat ook ons aan. Daarom willen we in drie artikelen lessen trekken uit deze brand.

Het zal veel lezers van *De Saambinder* in de achterliggende jaren zijn opgevallen dat de onderwerpen vrouwelijke ambtsdragers en homoseksualiteit kerken in binnen- en buitenland beroeren. In kerken in de westerse wereld gaan steeds meer wissels om. Vanaf het zuidelijke halfrond klinken juist waarschuwingen als zusterkerken in Nederland van kleur verschieten. ‘Houd u aan Gods Woord’, zo luidt de vermaning. Waarop voorstanders van vrouwelijke ambtsdragers antwoorden: ‘Dat doen we, maar de Bijbel is er niet duidelijk over. Je kunt zowel voor- als tegenstander zijn, laten we elkaar liefhebben en ruimte gunnen.’ Ze voegen eraan toe: ‘Het gaat tenslotte niet om het hart van de zaak, de prediking van Gods genade. Daarover zijn we het eens.’ Waarop tegenstanders antwoorden: ‘Liefde gehoorzaamt juist aan de Bijbel. Waar de Bijbel spreekt, is geen ruimte voor een opvatting die tegen de Bijbel ingaat.’ En ze denken: ‘Zijn we het wel echt eens over zonde en genade...?’

Kerk na kerk

In de loop der jaren zijn heel wat kerken, ook kerken met reformatori-

sche wortels, overgegaan tot het bevestigen van vrouwelijke ambtsdragers. Voor onze bezinning is van belang dat de Nederlands Gereformeerde Kerken in 1995 de deur openzette voor vrouwelijke diakenen, in 2004 voor ouderlingen en predikanten.

De Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) keurden de koers van de Nederlands Gereformeerde Kerken af als een afwijking van de Bijbel. Maar in de jaren negentig gingen in de vrijgemaakte kerken allerlei zaken schuiven. Er kwam meer evangelische invloed, opwekkingsliederen slopen de kerk binnen. Men ging anders kijken naar het verleden. Toen was alles erg strak, zo vond de nieuwe generatie. Deuren gingen open. En... ook bij het onderwerp vrouwelijke ambtsdragers ging de wissel om. De vrijgemaakten gingen de Nederlands gereformeerden achterna in een moderne schriftopvatting. In 2017 werden de ambten opengezet voor vrouwen.

Een logische vervolgstap was de fusie tussen de twee kerkverbanden tot de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Precies in dit kerkverband woedt nu de discussie of praktiserende homo's

aan het Avondmaal mogen en alle ambten mogen bekleden. Als het aan het moderamen van de generale synode ligt, wordt dit in maart inderdaad besloten. Dit voorstel is een logische vervolgstap op het openstellen van de ambten voor vrouwen. Beide beslissingen hebben namelijk alles te maken met de wijze waarop de Bijbel wordt gelezen, zo zullen we in het volgende artikel zien.

Probleem

In de Christelijke Gereformeerde Kerken groeide ondertussen ook een probleem. Nogal wat vooruitstrevende gemeenten werken plaatselijk samen met de eveneens vooruitstrevende Nederlands gereformeerden. Ze werkten dus nauw samen met een kerk die vrouwelijke ambtsdragers steeds meer ruimte gaf. Bijna automatisch namen ze deze opvatting over. Maar, het eigen kerkverband van de Christelijke Gereformeerde Kerken had in 1998 uitgesproken dat het ambt uitsluitend aan mannen toekomt, niet omdat ze er beter voor geschikt zijn, maar omdat de Heere dit in Zijn Woord openbaart. Toen in verschillende samenwerkingsgemeenten vrouwen in het ambt werden bevestigd, kwam de zaak in 2019 als vanzelf opnieuw op de generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken te liggen. De synode bekrachtigde de eerdere uitspraak van 1998, waartegen een flink aantal gemeenten bezwaar aantekende. Dit gebeurde middels een groot aantal revisieverzoeken, dat zijn verzoeken om een synodale uitspraak te herzien. In de laatste week van januari dit jaar werden deze verzoeken afgewezen. Ondertussen waren in heel wat gemeenten - tegen de synodebesluit in - helaas ‘gewoon’ vrouwen in het ambt bevestigd. Hoe kun je dan nog in één kerkverband samen verder? Een synodecommissie deed daarvoor een voorstel, wat tijdens de vergadering van 31 januari onvoldoende steun kreeg, vooral vanuit het behoudende deel van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Immers, hoe kun je met een goed geweten verder als een deel van de kerk synodebesluiten naast zich neerlegt en zo ten diepste ongehoorzaam is aan Gods Woord? ♦

► wordt vervolgd

Zie je mij echt?

G.A. (Gea) Boeder, toegepast psycholoog i.o. bij Stichting De Vluchtheuvel
gaboeder@stichtingdevluchtheuvel.nl

In elk huishouden is weleens onenigheid. Een voorbeeld.

Matthijs ziet een mooie kettingzaag en koopt die direct. Hij denkt: 'Handig, die kan ik gebruiken!' Vervolgens komt hij ermee thuis en laat 'm enthousiast aan zijn vrouw zien. Zijn vrouw is minder enthousiast. 'Hè, dit vind ik niet leuk, je hebt het niet eens met mij overlegd. Het is best een grote uitgave!' Wat gebeurt er vervolgens? Wordt ze boos? Trekt ze zich terug? Of...?

In een gezond huwelijk is regelmatige confrontatie belangrijk. Een confrontatie moet niet uitmonden in een ruzie. Maar hoe ga je hier nu op de goede manier mee om?

Basisbehoeften

Elk mens heeft basisbehoeften. Behoeften die vervuld moeten worden om je vervolgens te kunnen richten op de ander. Er is allereerst de behoefte aan relationele verbondenheid: ben ik in verbinding met jou? Ook is er de behoefte om vrij te mogen denken: doet mijn mening ertoe? En er is de behoefte aan respect. Respecteer jij mij, mag ik zijn zoals ik ben?

In een conflictsituatie reageert elk stel op een eigen manier. Het kan zijn dat de één flink ruzie gaat maken, terwijl de ander zich terugtrekt. Ook kan het zijn dat beiden tegen elkaar tekeergaan. Of beiden trekken zich terug. Welk patroon ziet u in uw eigen relatie? Vaak speelt ook mee hoe we in ons gezin van herkomst met elkaar omgingen. Hoe hebben we het van onze ouders geleerd? We gaan ervan uit dat zij geprobeerd hebben het zo goed mogelijk te doen, maar soms botst dit met de manier waarop onze man of vrouw het geleerd heeft.

Confrontatie aangaan

Hoe ga je op een goede manier de confrontatie aan? Belangrijk is dat we leren zien wat de ander nodig heeft. In het huwelijksformulier staat het zo mooi: als een hulp tegenover de ander. Het is van belang écht te luisteren naar de ander. 'O, interessant (niet: irritant!), denk jij zo? Je denkt zo anders dan ik'. Wat heeft hij of zij nodig? Maar ook, welke emotie zit onder deze reactie? Soms laten we boosheid zien, terwijl we vanbinnen angstig zijn. Angst om verlaten te

worden bijvoorbeeld. Of de angst om niet goed genoeg te zijn voor de ander. Of, zoals in het voorbeeld, de angst om niet belangrijk genoeg te zijn om mee te mogen denken. Onderzoek dit samen. Heb oprecht interesse in elkaar. Neem er de tijd voor. Geef jullie relatie prioriteit. En natuurlijk hoeft dit niet op het moment dat het eten op tafel staat en de kinderen alle aandacht vragen. Zeg gerust: 'Zullen we hier straks verder over praten?'

Veiligheid

Een veilige relatie zorgt voor een stevig huwelijk. Hieraan kun je werken. Een paar tips. Neem voldoende tijd voor elkaar, niet alleen bij meningsverschillen, maar ook om samen fijne dingen te doen. Belijd schuld als je merkt dat je fout zat. Schenk vergeving. Je hoeft niet voorbij te gaan aan de pijn, maar maak duidelijk aan de ander waar de pijn bij jou zit en schenk dan vergeving. Sluit het dan ook af. Wees blij met de man of vrouw die je gekregen hebt en zie de positieve eigenschappen. Zorg voor gezamenlijke rituelen gedurende de dag. Bijvoorbeeld een kus bij het weggaan, gezamenlijk bidden, elkaar vragen hoe de dag was. Ten slotte, leg de lat niet te hoog. Verandering heeft tijd nodig. Elke dag kan een nieuw begin zijn.

Het zou natuurlijk het mooist zijn als elke relatie al in de verkeringsstijd begint met deze open communicatie. Gelukkig merken we dat steeds meer jonge stellen het niet vreemd vinden actief te werken aan hun relatie, ook als het (nog) goed gaat. Maar elk moment is een goed moment om te beginnen met het verbeteren van de verbinding, ook als je al jaren getrouwd bent. Doe dat in kleine stapjes. Het begint met bewustwording! Vergeet boven alles niet de kracht van het gebed. Vraag naar de HEERE en Zijn sterkte! En als het niet lukt het patroon om te buigen, zoek dan hulp. Hulp vragen is kracht! ♦

Voor dit artikel is onder meer gebruik gemaakt van het boekje van Sofieke van Olst: "Veilig bij jou. Samen werken aan een hechte relatie"; uitg. De Banier i.s.m. De Vluchtheuvel (2023).

► Een gezonde relatie vraagt om gezonde communicatie.

De wegbereider

Hoe komt er in ons leven plaats voor Jezus?

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Hij at sprinkhanen en wilde honing. Hij woonde in de woestijn. Johannes de Doper was een nederig persoon met een uiterst sobere verschijning. Waarom wilde God zo'n wegbereider voor de Zaligmaker?

Deze vraag is belangrijk, ook voor ons. Jezus kwam in de tijd van Johannes de Doper tot het volk van Israël. Het is nodig dat Hij zo ook in ons leven een gestalte krijgt. Zoals Johannes de Doper toen de weg voor Hem bereidde, zo zendt Jezus ook nu Zijn dienaren uit. Hoe komt er in ons leven plaats voor Hem?

Berggebied en woestijn

Johannes groeide op in het berggebied van Judéa. De godvrezende Zacharias en Elisabet waren zijn ouders. Bij zijn geboorte waren ze al op leeftijd. Waarschijnlijk kwam hij er dus al op jonge leeftijd alleen voor te staan. In zijn leefwijze gaf hij niet om geriefelijkheid. We moeten hem niet zien als een kluisenaar die contact met mensen vermeed. Wel als een bergbewoner die eenvoudig, dicht bij de natuur leefde. Want hij wilde niet dat zijn verschijning een belemmering zou zijn voor het uitblinken van de majesteit van God (Calvijn, in zijn Bijbelcommentaar bij deze geschiedenis).

Dit is gelijk kenmerkend voor Johannes' openbare optreden. Zijn werkterrein was niet de stad Jeruzalem. De leefwereld was daar zelfvoldaan en slap, beheerst door rechthebende farizeeën. In dat godsdienstige centrum was Johannes niet te vinden.

Hij werkte aan de overzijde van de Jordaan (zie o.a. Johannes 1:28), een afgelegen en woest gebied, net ten noorden van de Dode Zee. Deze streek herinnerde aan Sódóm en Gomórra, de steden die vanwege Gods oordeel over de zonde waren verwoest. Juist daar klonk nu, eeuwen later, de stem van de roepende.

Woestijn van ons hart

Markus merkt op dat hierin de profetie van Jesaja is vervuld (hoofdstuk 40).

Jesaja gebruikte het beeld van de woestijn voor de ondergang van het volk tijdens de Babylonische ballingschap. Volgens Calvijn was het in Johannes' tijd eigenlijk net zo gesteld: 'Het was nodig dat deze ongevoelige en onleerzame bewoners door het zien van deze zichtbare woestijn des te meer aangedaan werden, opdat zij des te begeriger de belofte des heils zouden aangrijpen, die hun aangeboden was toen zij als in de dood terneerlagen.'

Zien we het voor ons? Het heeft ons wat te zeggen. Wij worden aangesproken, niet in onze rijkdom, maar in onze schuld voor God, niet in wat we ons verbeelden, maar in onze doodstaat voor Hem. Lezer, is het al tot ons doorgedrongen hoe verloren we van onszelf liggen voor de goede God? Zou Christus' woord ook op u van toepassing zijn? 'Want gij zegt: Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt' (Openb. 3:17).

Eis van bekering

Wat was de inhoud van Johannes' prediking? Hij preekte bekering en

▶ Johannes de Doper werkte aan de overzijde van de Jordaan, een afgelegen en woest gebied, net ten noorden van de Dode Zee.

vergeving van zonden. In dit verband wordt ook genoemd dat hij de doop bediende (Mark. 1:4), een zichtbare uitdrukking van zijn prediking. Het is eigenlijk heel bijzonder dat Johannes zo preekte. Bij het godsdienstige klimaat van zijn tijd zou iets heel anders hebben gepast. Wat dacht u van een nieuwe reeks wetsregels? Daarmee zou hij de farizeeën kunnen overtreffen. Maar Johannes hield zich ver daarvandaan. 'Bekeert u', zei hij - ook tegen de wetgeleerden.

Zo sloeg hij de zelfgenoegzaamheid neer. Zijn benaderingswijze was ontdekkend. Het is nodig dat we de zonde verlaten en met berouw terugkeren tot God. Johannes plaatste zijn hoorders voor Zijn rechterstoel. Lezer, hebt u zo al persoonlijk kennisgemaakt met de eisen van Gods heiligheid? O, wat schrik slaat dan om het hart. 'Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen'. Wat benauwdheid wordt doorworsteld als ik zo word overtuigd van wie ik werkelijk ben voor God.

Geen doel op zich

Is de bekering een voorwaarde? Er moet een wonder aan ons gebeuren. Zonder wedergeboorte kunnen wij het Koninkrijk van God niet binnengaan (Joh. 3:3). Laten we dat vasthouden. Maar wil dit zeggen dat we zelf aan de voorwaarde van de bekering moeten voldoen? De vraag is niet zo moeilijk als we goed naar Johannes luisteren. Hij noemde nadrukkelijk zijn motief: dat het Koninkrijk van God nabijgekomen is.

Hiermee benadrukte hij Gods vrije genade. De HEERE heeft een Koninkrijk bereid van voor de grondlegging der wereld. Het is Zijn welbehagen om dat te schenken. (Luk. 12:32), dat doet Hij aan mensen die om eigen schuld verdreven zijn uit het paradijs. Zo trekt Hij Zijn uitverkorenen tot Zich - met liefdekoorden. Johannes

wijst precies aan wat wij daarvoor nodig hebben: bekering en vergeving van zonden. Want zo worden zondaren voor God ingewonnen en met Hem verzoend.

Genadebediening

De bekering die Johannes eiste, is dus net zo goed een gave van God als de zaligheid zelf. 'Want Johannes zegt niet: Doet boete, dan zal het Koninkrijk der hemelen nabijkomen. Maar hij stelt allereerst de genade Gods op de voorgrond, en vermaant vervolgens de mensen om zich te bekeren. Hieruit blijkt het duidelijkste dat de barmhartigheid Gods, die verlorenen herstelt, de grondslag is der bekering' (Calvijn).

Boetvaardige zondaren worden om Hem verlegen.

Boetvaardigheid komt op uit de vernieuwende werking van Gods Geest. Hierbij noemt Calvijn de opwekking van Christus uit de dood de bron waaruit dit alles vloeit. De vrije liefde van God gaat in tijdsvolgorde voorop. Hoe groot en dienenswaardig is de Heere! Boetvaardige zondaren worden om Hem verlegen. Ze verlangen in Zijn gunst te worden hersteld. God eist. Zo gevoelen ze dat God van Zijn recht geen afstand doet. O, hoe zal Hij dan naderen in gunst tot mijn ziel? Hoe nodig om te leren dat dit alleen mogelijk is in de bediening en kennis van Christus. En niemand zal dit ontvangen 'zonder haat tegen de zonde en mishagen aan zijn gebreken' (Calvijn).

Aanzien des persoons

Johannes preekte zonder aanzien des persoons. Hij sprak net zo goed tot

farizeeën als tot soldaten. Ook voor tollenaars had hij een woord. Hij wist zich vooral dienstknecht van God. Daarom wordt hij de engel genoemd, die de weg voor Christus' aangezicht bereidt (Mal. 3:1, Matth. 11:10). Gabriël had al tegen Zacharias gezegd dat in Johannes' ambtelijk optreden eenzelfde kracht zou blijken als bij Elia (Luk. 1:17, Mal. 4:5, Matth. 11:14).

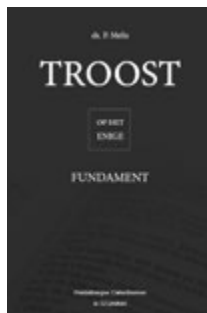
Hoe onafhankelijk Johannes zich toonde van zijn hoorders; van Eén wist hij zich diep afhankelijk. Dat hebben zijn hoorders van meet af kunnen merken. Na hem zou Eén komen Die werkelijk verlost van de zonde en herstelt in de gunst van God. Deze Zaligmaker droeg hij hoge achting toe. Johannes noemde zichzelf niet waardig van Hem een schoenriem te ontbinden (Joh. 1:25). 'Hij staat midden onder ulieden, Dien gij niet kent'. Johannes plaatste zijn dienstwerk in het licht van Jezus' openbaring (Joh. 1:26 en 31). Terwijl de hoorders werden geplaatst in schuld en gemis, legde de Heilige Geest een zielsbetrekking op Jezus. Zo werkt Hij nog. Het gaat niet om de maat van de schuldbeleving, maar om de echtheid. Echt ontdekkende prediking maakt zondaren met hun schuld bekend opdat zij daarin de toevlucht tot Christus nemen. Ware zielsbekoming is bekommernis om Jezus te kennen. Maar alles getuigt tegen mij. Hebt u ook nodig dat Hij Zelf spreekt tot uw hart?

Is dit niet de verborgen kracht van ontdekkende prediking? Hoe nauwer deze verbonden is aan het welbehagen van God, het Borgwerk van Christus en de werking van de Heilige Geest, hoe heerlijker haar uitwerking. Maar hier is ook een waarschuwing aan verbonden. Als wij ons door de prediking niet verootmoedigen en tot Christus laten leiden, blijven we om eigen schuld in onze verlorenheid (Matth. 11:18,19). Gods genade is eerst en allesbepalend. Hoor de stem van de wegbereider: bekeert u! ♦

Troost op het enige Fundament

ds. P. Melis

uitg. Gebr. Koster; 627 blz., € 54,90

Reeds enige tijd geleden verscheen deze catechismusverklaring van ds. P. Melis. Aan de titel van deze uitgave is de inhoud reeds te herkennen. We noemen onze Catechismus wel: het troostboek van de Kerk. En waar de troost van de Kerk op gegrond is, dat geeft de titel ook duidelijk aan: op het enige Fundament. Dat enig Fundament kan niemand anders zijn dan Christus. In de uitleg van elke zondagsafdeling wordt Christus als het enige middel aangewezen en verklaard, troostvol voor een ziel die als een troosteloze, ja als een goddeloze zijn of haar weg moet gaan. Dat is ook het evenwicht dat in deze

prekenbundel wordt gevonden. Christus wordt aangewezen en aangeprezen, maar Adam wordt niet verzwegen. De twee wegen worden duidelijk verklaard, en de drie stukken, ellende, verlossing en dankbaarheid, komen aan de orde.

Als deze preken in de leesdienst worden gelezen, kan niemand aan het einde van de dienst zeggen dat de ene Naam tot zaligheid niet verklaard is geworden. Deze uitgave is daarom bijzonder geschikt om gelezen te worden in zondagse diensten. Behalve voor de leesdiensten is deze catechismusverklaring ook heel geschikt voor persoonlijk gebruik ter voorbereiding op de zondagse catechismusprediking. Van harte aanbevolen, met de bede of de Heere het woord, dat onze geliefde broeder in zijn leven heeft gesproken, ook na zijn sterven tot rijke zegen wil stellen, tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk en tot onderwijs van Zijn Kerk.

ds. E. Bakker, Veen

Ik ben verstomd;

stilzwijgen onder Gods hand

Thomas Brooks

uitg. Gebr. Koster; 203 blz., € 22,90

Niet veel boeken openen met deze eerste boodschap: 'Aan alle getroffen en verdrietige, ontevreden, onrustige en vermoeide christenen in heel de wereld'. Welnu, dat wordt een groot afzetgebied voor de nieuwe uitgave van "Ik ben verstomd". Het boek is geschreven door de puritein Thomas Brooks (ca. 1608-1680). Brooks was leger- en vlootpredikant, vervolgens gemeentepredikant in Londen. In 1994 verscheen de Nederlandse versie van dit boek, ingeleid en vertaald door F. van Holten. De uitgave die Gebr. Koster nu uitbrengt is voorzien van een geactualiseerde inleiding.

Vele zijn de tegenspoeden der rechtvaardigen. Zo begint Brooks zijn boek. 'De dierbaarste heiligen worden geboren tot moeite, zoals de spranken van de vurige kolen zich verheffen tot vliegen' (Job 5:7). Onze kruisen komen zelden alleen 'Ze zijn als regenbuien in april: de ene is nog niet voorbij of de andere komt er al aan'. Maar Brooks heeft ook troostrijke redenen "voor

verdrietige en vermoeide christenen: 'Maar God, Die oneindig is in wijsheid en weergaloos in goedheid, heeft moeite, ja vele moeite verordend die als in slagorde van alle kanten op ons aankomen. (..) En toch, christenen, het is barmhartigheid - rijke barmhartigheid - dat alle verdrukkingen nog geen terechtstellingen zijn; dat alle kastijding nog geen verdoemenis is. Hoe hoger de wateren stegen, hoe hoger Noachs ark naar de hemel toe werd opgeheven. Hoe meer uw verdrukkingen toenemen, hoe meer uw hart naar de hemel zal worden verhoogd'.

Dit boek is gebaseerd op Psalm 39:10: 'Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet open doen, want Gij hebt het gedaan'. Uitvoerig staat de auteur stil bij allerlei zondige vormen van stilzwijgen (een stoïcijn's stilzwijgen, een somber stilzwijgen, een gedwongen stilzwijgen, een wanhopig stilzwijgen), maar een heilzaam stilzwijgen onder Gods slaande hand is wat anders. Brooks werkt dat uit in acht zaken. Eén van die acht is deze: een heilig stilzwijgen door genade houdt een heilige vrees in voor de majesteit, soevereiniteit, waardigheid, autoriteit en aanwezigheid van die God, onder Wiens slaande hand we verkeren'.

Dit is een ernstig, maar kostelijk boek.

J. van 't Hul, Lieren

THOMAS BOSTON (1676-1732)

Het kromme in het levenslot kan dienen om verborgen verdorvenheden te ontdekken, óf in het leven van heiligen, óf in het leven van zondaars.

Er komen in het hart van ieder mens verdorvenheden voor, die als het ware zo dicht aan de oppervlakte liggen dat ze bij iedere gelegenheid gemakkelijk tevoorschijn komen. Er zijn echter ook andere die zo diep verscholen liggen dat ze nauwelijks waar te nemen zijn. Zoals het vuur onder de pot schuim doet oprijzen, aan de oppervlakte brengt en doet overlopen, zo doet ook het kromme in het lot zulke verdorvenheden omhoog stijgen en aan het

licht komen, waarvan men zich het bestaan nauwelijks kon voorstellen. Wie zou vermoed hebben dat er in de zachtmoedige Mozes zo'n krachtige drift woonde, zoals bleek aan het twistwater? Om die reden mocht hij Kanaän niet binnengaan. Wie zou gedacht hebben dat Jobs geest zo verbitterd kon zijn dat hij God van wreedheid jegens hem beschuldigde? Wie zou gedacht hebben dat er zoveel kwaadaardigheid school in de goede Jeremia, dat hij niet alleen de dag van zijn geboorte vervloekte, maar zelfs de man die de boodschap aan zijn vader gebracht had? Wie had van Asaf zulk een taal verwacht die doet denken aan atheïsme, wanneer hij verklaart dat godsdienst een ijdele zaak is?

Het kromme in het lot dat deze dingen aan het licht bracht, toonde echter aan dat ze er geweest waren, hoe lang zij zich ook schuil gehouden hadden, zonder opgemerkt te worden. En terwijl dit oogmerk, wat trotse spotters zich

ook onbetamelijk veroorloven hierover te zeggen, toch in geen enkel opzicht strijdig is met Gods volmaakte deugden, zo is ook ontdekking aan zichzelf nodig, om zondaars op een gepaste wijze te vernederen en om 'hen de hovaardij van alle sieraad te ontnemen' (Jes. 23:9). Hierdoor wordt een mens aan zichzelf bekendgemaakt. Uit zowel het een als het ander blijkt dat dit juist het oogmerk was dat God wilde bereiken met het maken van een langdurige kromming in het lot van Israël in de woestijn, namelijk om hen te vernederen en hen te beproeven, om te weten wat in hun hart was. 'En gij zult gedenken aan al den weg dien u de HEERE uw God deze veertig jaar in de woestijn geleid heeft; opdat Hij u verootmoedigde, om u te verzoeken, om te weten wat in uw hart was, of gij Zijn geboden zoudt houden of niet (Deut. 8:2). ♦

Uit: "Het kromme in het levenslot", Houten, 1994

STEM UIT HET VERLEDEN

Krommingen in het lot

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Emmeloord,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht;
te Lisse,
ds. C. van Ruitenburg te Tholen;
te Ouddorp,
ds. S. Maljaars te 's-Gravenpolder.

BEDANKT

voor Vlissingen,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht.

EVGG BENOEMT EVANGELIST VOOR EMMEN

Evangelisatie Gereformeerde

Gemeenten (EVGG) heeft de heer S.R. (Reinier) van Klinken (31) benoemd als evangelist voor Emmen. De vacature voor evangelist ontstaat door de pensionering van de huidige evangelist C. (Cees) van Drunen.

Van Klinken is als docent Godsdienst en Economie werkzaam op het Van Lodenstein College in Barneveld. Ook is hij docent en cursusleider bij het Centrum voor Godsdienstonderwijs (CGO). Hij is gehuwd met Jantine, samen hebben ze vier kinderen. Het gezin woont in Elspeet waar hij sinds 2019 als ouderling de Gereformeerde Gemeente dient. De evangelisatiepost in Emmen bestaat sinds 1985 en wordt ondersteund vanuit

de classis Rijssen. In april 2019 werd kringloop- en activiteitscentrum 'Bij de Tijd' in de Hoofdstraat geopend. In deze locatie worden (naast de winkelverkoop) sindsdien ook diverse evangelisatieactiviteiten ontplooid.

[Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten](#)

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

COÖRDINATOR 'IN DE GOUWSTRAAT'

(herhaalde oproep)

Het Inloop- en Bijbelhuis 'In de Gouwstraat' zoekt een vrijwilliger die de communicatie naar de achterban en de wijkbewoners van Charlois coördineert. Te denken valt aan het plannen en beheren van communicatiemiddelen, zoals de Nieuwsbrief, de website, folders, flyers, posters en sociale media. De coördinator zet opdrachten uit bij (commissies van) vrijwilligers die zich met een communicatiemiddel bezighouden. Hij/zij bewaakt tijdlijnen en borgt de werkzaamheden. Heeft u ervaring of affiniteit met communicatiewerk, dan zijn we naar u op zoek. Voor informatie kunt u terecht bij Rinus Zwemer tel: 06-51440106 e-mail: rinuszwemer@indegouwstraat.nl

JAARVERGADERING HERKENNING 50+

De Vereniging voor weduwen en weduwnaars, 'Herkenning 50+', houdt op zaterdag 1 maart (10.15-16.00 uur) in de Adventkerk te Veenendaal (Vijftienmorgen 51) haar jaarvergadering. Ds. P. de Vries spreekt over 'De psalmen als geestelijke apotheek'. Zelf voor een lunchpakket zorgen. Er wordt een bijdrage gevraagd van tien euro contant. Iedereen die tot de doelgroep behoort is welkom. Voor meer informatie en aanmelding: tel. 0577-401802.

VACATURES ONDERWIJS- ONDERSTEUNING ZGG

Zendingskinderen in Albanië en Guinee zoeken voor het volgende schooljaar drie leerkrachten. Heb je ervaring voor de klas of alleen de opleiding? Ben je betrokken op zendingswerk? Kun je beschikbaar zijn tijdens het

schooljaar 2025-2026? Kijk dan snel op www.zgg.nl/onderwijs voor meer informatie. De kinderen en hun ouders zien uit naar je sollicitatie.

VERKOPING IN BRAKEL

De vrouwenvereniging te Brakel belegt op zaterdag 22 februari (10.00-14.00 uur) een verkoopdag. Locatie: een zaal van de kerk, Flegelstraat 9.

ZANGAVONDEN

Meliskerke - Kerk Geref. Gemeente, zat. 1 mrt., 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem, Arie van der Vlist, orgel; leiding ds. A.E. Brijder; collecte voor christenen in Pakistan.

Werkendam - Kerk Geref. Gemeente, zat. 1 mrt., 19.30 uur, psalmzangavond, Arthur de Jong, orgel; meditatie ouderling H.M. Lobbezoo, presentatie over Hulp Oost-Europa door A. van Soolingen.

Kerkdiensten

ZONDAG 23 FEBRUARI 2025

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Aalst** 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Alblasserdam** 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Alphen aan den Rijn** 14.00 uur ds. J.M. Evers; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 18.00 uur ds. G. van Manen; **Arnhem** 15.30 uur ds. J. Beens; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; **Bodegraven** 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. B.J. van Boven; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. A. Schot; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 18.00 uur ds. H. van der Heiden; **Delft** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Den**

Haag-Scheveningen 18.30 uur ds. W. Mouw; **Deventer** 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dinteloord** 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. J.J. Tanis; **Dirksland** 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Dordrecht** 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Eindhoven** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Emmeloord** 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 10.00 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Gouda** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goudswaard** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **'s-Gravensande** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur stud. W. de Jong; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30

(H.D.) en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur ds. B. Labee; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Hoofddorp** 10.00 uur ds. G. van Manen en 18.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Hoogeveen** 19.00 uur stud. W. de Jong; **Houten** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Kampen** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Kamperland** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. J.B. Zippro; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Klaaswaal** 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Kruiningen** 14.00 en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Leerdam** 10.00

en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Marknesse** 9.30 en 15.30 uur ds. J. Janse; **Meeuwen** 15.00 uur ds. A. Schot; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. A.T. Huijser en 18.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. B. Labee; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. D. de Wit; **Naaldwijk** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. D. de Wit; **Nieuwerkerk** 9.30 uur stud. J. Kroon en 15.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Oostburg** 18.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Oosterland** 10.00 uur ds. C. Harinck; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; **Oostvoorne** 15.30 uur ds. H. van der Heiden; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Oude-Tonge** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur stud. D. de Jong; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Poortvliet** 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Puttershoek** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Rijssen-Noord** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 14.00 uur stud. K.L. Blok en 18.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.00 uur ds. H. Brons; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. C. Hogchem; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Soest** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Spijkenisse** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Sprang-Capelle** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; **Tricht-Geldermalsen**

10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 15.00 uur ds. F. Mulder; **Westkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. R.T. Michielse; **Westzaan** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 15.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 19.00 uur stud. H.R. Keurhorst.

DINSDAG 25 FEBRUARI 2025

Drachten 19.30 uur ds. W. Mouw; **Moerkapelle** 15.15 uur (huw.bev.) ds. H. Brons; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

WOENSDAG 26 FEBRUARI 2025

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Brakel** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Dinteloord** 19.30 uur ds. A. Schot; **Gouda** 19.30 uur (voor de GBS) ds. M.G. van Middendorp; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Kesteren** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. M. Karens; **Melissant** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Nisse** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Poederloijen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortvliet (Biddag)** 10.00 uur ds. G.J.N. Moens en 14.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Rhenen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenisse (Biddag)** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok en 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Sint Annaland (Biddag)** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok en 14.30 uur ds. R.T. Michielse; **Sint Philipsland (Biddag)** 14.30 uur ds. M. Blok en 19.00 uur ds. J.J. Tanis; **Stolwijk** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Tholen (Biddag)** 10.00 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 14.30 uur ds. J.J. Tanis; **Wageningen** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Zwolle** 19.30 uur ds. W. Visscher.

DONDERDAG 27 FEBRUARI 2025

Genemuiden 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Meeuwen** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; **Oosterland** 19.30 uur ds. H. Hofman; **Oppendoes** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Puttershoek** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

VRIJDAG 28 FEBRUARI 2025

Meliskerke 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 23 FEBRUARI 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar. Voor samenkomst en opgave zie onze website. De inloop is geopend op zaterdag van 11.00-15.00 uur. Wilt u meer weten over ons werk? Kijk dan op onze website www.bijdebronalkmaar.nl of neem contact op met de evangelist J. Geerts, jan@bijdebronalkmaar.nl / 06 15954135. Voor actuele informatie of bezoek, bezoek dan eerst onze website.

Amsterdam

Evangelist M. Vos. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. (020) 6227742 / 06 38327638. Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomst op zondagmorgen om 10.30 uur, zondagmiddag een Bijbeluur om 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost.

Openingstijden inloop: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag 10.00-12.00 en 12.30-15.30 uur.

Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. S. Voshart: boeken@bijsimondelooyer.nl of 0252-428390.

Breda

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda. Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl
Openingstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Iedere zondag een samenkomst om 10.30 uur.
Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen.
Samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Voor vakantiegasten geldt: van harte welkom!
Kringloopwinkel en Activiteitencentrum 'Bij de Tijd', Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen.
Openingstijden: Elke dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.30-16.00 uur.
Tel. (0591) 653517, www.bijdetijdemmen.nl
Coördinator: Geert Baan; coördinator@bijdetijdemmen.nl, 06 14691696.

Leeuwarden

Evangelist S. de Visser; Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c te Leeuwarden.
Samenkomsten 9.30 en 16.00 uur.

Bijbeluurtje 12.00 uur.

De diensten zijn vrij toegankelijk. De inloop is geopend op vrijdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur. Heeft u zin in een wandeling door Leeuwarden? Een wandelroute kunt u afhalen tijdens de openingstijden van de Inloop tegen een kleine vergoeding. Van harte welkom!
Overige informatie kunt u vinden op de website: www.inloophuisachterdehoven.nl.
Een gift is welkom op rekeningnummer NL79 RABO 0159 3425 70 t.n.v. Deputaatschap voor Evangelisatie.

Merksem

Evangelist A. van Setten; protestants centrum 'De Bron', Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
Voor de openingstijden van De Bron op maandag t/m zaterdag verwijzen we u graag naar onze website: www.indebron.be

Rotterdam

Evangelist M. Rozema
Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.
Samenkomst elke zondagmiddag om 14.00 uur.
Op onze website www.indegouwstraat.nl wordt de actuele informatie weergegeven.
De openingstijden voor onze 'Inloop-winkel' zijn: woensdag van 12.30-15.00 uur en vrijdag van 15.00-20.00 uur.
Van harte welkom!

Scheveningen

Christelijk centrum 'Het Kompas Scheveningen', Keizerstraat 177, Scheveningen.
Samenkomst elke zondagmiddag om 14.30 uur.
Van harte welkom tijdens de inloopmomenten op woensdag 10.30-12.30 uur, donderdag 13.00-15.30 uur, vrijdag 13.30-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur of breng een bezoekje aan de kringloopwinkel die geopend is op donderdag van 13.00-15.30 uur, vrijdag van 13.00-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur. U bent van harte welkom! Nadere informatie vindt u op de website www.kompasscheveningen.nl

Tilburg

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105, 5011 EH Tilburg.
Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.00 uur.
In Het Kruispunt worden de zondagse samenkomsten en andere activiteiten gehouden. Zie voor info en openingstijden: www.kruispunttilburg.nl

Utrecht/Leidsche Rijn

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht
Wilt u meer weten over ons werk in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl of neem contact op met de veldwerker dhr. J. Hakkenberg, j.hakkenberg@hoeksteen-leidscherijn.nl

Advertenties

Ervaar de rust van de Veluwe! Boshuis Elspeet biedt u comfort en gezelligheid. Een plek om bij te komen, voor jong en oud. Meer info en reserveren: www.boshuiselspeet.nl of 06-49496699

T.H. zr. ruime en complete nette 6 pers. st.caravan, open (vis-, vaar)water in FRIESLAND, incl. gebr. m.boot, trampo, wifi. Div. data, meivak. etc. + bouwvak. 0641437993

Uitrusten in de Betuwe?

06 37 18 21 93
www.vakantiehuisjedevlissing.com

Bij ons opnieuw verschijnen:
Jeremia Dijke en Hendrik Uilenbroek:
De welbereide disgenoot
Door dhr. J.A. Bunt overgezet in de huidige spelling. € 39,90
deboekenkamer.nl of 0342-440590

Leven met autisme?
 TAMIM
HELPVERLENING - COACHING - TRAINING
www.tamim.nu

 de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06 www.deverrassing.nl

Komt u dit jaar (weer) genieten in onze **Bed & Breakfast op het mooie Texel?**
Boeken kan via www.tuusoptessel.nl.
We bieden nu ook de mogelijkheid om te komen kamperen. Belt u gerust voor meer informatie naar 06-48964275.

Acidophilus Plus (NeoLife) - probioticum:
* ondersteunt een goede darmwerking
* goed voor de balans tussen gunstige en ongunstige bacteriën in de darmen
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

BARNEVELD | Te huur in vakantieperiode **luxe gezins-woonboerderij** in rustige landelijke omgeving, dicht bij centrum en mooie natuur, 4 sl. kamers, ruime afgesloten tuin, periode 26-7 t/m 8-8. Tel. 06-31268400 (vr-za)

Vacature: Gereformeerde Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht – Petrakerk - zoekt per direct

GASTHEER in de functie van UITVOEREND KOSTER

30 uur per week

Als uitvoerend koster ben je het gezicht van onze kerkelijke gemeente. Je bent gastvrij, actief, praktisch, duidelijk, behulpzaam, flexibel en sociaal betrokken. Je bent het aanspreekpunt voor de gebruikers van de kerk en zorgt voor het dagelijks reilen en zeilen.

Jij beschikt over organisatievermogen, bent initiatiefrijk en hebt een dienstverlenende instelling. Je beschikt over MBO werk- en denkniveau en hebt basis ICT-vaardigheden. Je hebt een EHBO/BHV-diploma of bent bereid dit te halen. Je bent bereid te werken op flexibele tijden. Je bent lid van een Gereformeerde Gemeente.

Wij bieden een inspirerende en veelzijdige werkomgeving. Het aantal uren is flexibel; in de wintermaanden gemiddeld 36 uur per week en tijdens de zomermaanden 20.

Ben je geïnteresseerd? Kijk dan voor de volledige vacaturetekst op onze website www.gergemhia.nl of neem contact op met de kerkmeester.

Kerkmeester Gereformeerde Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
J. (Hans) Silfhout / kerkmeester@gergemhia.nl / Telefoonnummer: 06 2322 9887

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

UW ORGEL- ÉN PIANO SPECIALIST

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

PASSIO

Kom jij ons team versterken?

Voor onze locatie in Veenendaal zijn we op zoek naar een:

**Psychosociaal Hulpverlener/
Ambulant Begeleider**

Bekijk de vacature op:
www.praktijk-passio.nl/over-passio/vacatures/
Of neem vrijblijvend contact op met mevr. H. Koops, 06-40706249.

Bond van
Zangverenigingen
der Gereformeerde
Gemeenten

**Gezocht:
bestuursleden!**

We zoeken kandidaten voor:
**Zangcoördinator
Muziekcoördinator
PR-coördinator**

Belangstelling?

Voor meer informatie of
aankomen bel, of mail, naar
onze voorzitter Marco de Koning:
06-18570539 /
voorzitter@bzgg.nl.

Aankomen kan tot 22 februari 2025.

*"Samenbinden en stimuleren
van de aangesloten koren"*

www.bzgg.nl

Ezra
zorg-woonboerderij

Woonzorg, dagbesteding en beschermd wonen

Woonbegeleider (VIG/verpleegkundige) gezocht voor de ouderenzorg

**Zorg-woonboerderij Ezra in Beekbergen
biedt woonruimte, zorg en begeleiding
aan ouderen en (jong) volwassenen.**

**Ben je geïnteresseerd in ons zorgaanbod
of in één van onze vacatures? Kijk dan op
www.ezra-zorg.nl of neem contact op.
We komen graag met je in contact!**

Voor meer informatie kijkt u op www.ezra-zorg.nl

Ruime keuze aquarelkaarten bij
www.kaartje-posten.nl
 Informeer ook eens naar de **aantrekke-
 lijke inkooprijzen** voor goede doelen.

**Te huur: onze hoekwoning in
 Middelburg.** Ook geschikt voor jong
 gezin met kinderen (max. 6p). Kerk en
 voorzieningen op loopafstand. Inclusief
 E-bakfiets. Nette bewoning gevraagd.
 Vaste periode: 16-7-25 t/m 6-8-25. Info:
 06-12670473 of knabbeltje04@gmail.com

kina
 begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
 Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
 Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Bureau Mark.

Psychosociaal therapeut
 mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
 bureau-mark.nl

Certificering

NFG IKZOEK HULPEN NL Koepel NAP

**Word ook de baas over
 jouw stress en onrust!**

Heb jij genoeg van onrust, stress,
 spanning, gejaagdheid, angst,
 paniek en somberheid?
 En ben jij op zoek naar ontspanning,
 rust in je hoofd en weer lekker in je vel
 zitten?

Albert

www.stressenonrustdebaas.nl
tel. 06-25081102

Ervaar jij bovenstaande klachten?
 Vraag hier gratis de online training
 aan van De Ontspanformule

De Hollander
 begrafenisverzorging

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u
 gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
 ✉ info@tdenh.nl
 🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

KROON
 TEGELS & PVC

**Specialist in
 vloertegels,
 wandtegels en
 PVC vloeren**

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

DE HORIZON
 GEZINSHUIS

Word jij onze nieuwe
 bewoner in Gezinshuis
 De Horizon?

Wij zijn een reformatorisch gezinshuis in het
 Betuwse Opheusden. In ons gezinshuis wonen
 mensen met een (licht) verstandelijke
 beperking. Bewoners die we graag een stap
 vooruithelpen. Benieuwd wat we voor jou of
 uw kind kunnen betekenen? Neem contact met
 ons op, we helpen je graag!

gezinshuisdehorizon.nl | 06 - 43 78 98 62
 bastiaanvanleersum@driestroom.nl

Een nieuwe carrière?

Ontdek jouw passie voor zorg
 en begeleiding bij De Schutse

Als Intensieve Begeleider bij de Schutse kun jij:

- Groeien en ontwikkelen op professioneel vlak
- Flexibel werken wanneer het jou uitkomt
- Werkgeluk ervaren als begeleider

De Schutse
 Zorg wat er écht toe doet

Neem contact op met onze
 recruiter Mirjam Hardeman,
 06 393 675 89 of scan de QR

HEEREN
VAN
OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonduren of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

**Je eigen werktijden kiezen?
Kom werken bij De Schutse!**

Ben je op zoek naar een baan in de zorg met de flexibiliteit die past bij jouw leven? Bij De Schutse bieden we je de unieke kans om zelf je werktijden te kiezen! Parttime, fulltime of iets daartussenin; wij denken graag je met mee.

Wij zoeken de volgende enthousiaste collega's:

- Vakantiemedewerkers
- Verpleegkundige Oud-Vossemeer
- Verantwoordelijk medewerker Huishouding/Wasserij
- Persoonlijk Begeleider(s)
- Begeleider(s) Intensieve Begeleiding
- Teamleider(s)
- Nachtdienstmedewerker
- Communicatie Professional
- Allround Planner

Klinkt dit als iets voor jou?

Kijk op onze website

www.werkenbijdeschutse.nl voor de uitgebreide vacatures of neem direct contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89) of mail naar werkenbij@deschutse.nl

Begrafenisonderneming

sinds 1982

de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begrafenisondernemingdejongh.nl | www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Genieten in een compleet ingerichte LODGETENT of CHALET (5 tot 7 pers) in Oostenrijk, Zuid-Frankrijk, Spanje
www.familylodges.eu 0653895937

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

HUIZE
Winterdijk

Wij zijn op zoek naar
een ervaren en toegewijde
Bestuurder
met hart voor de zorg

Hart voor ouderen?

Bouw samen met ons aan de toekomst van wonen, zorg en welzijn.

Solliciteren?

Scan de QR-code voor meer info!

werkenbijwinterdijk.nl

Bestel onze **lesbrief en puzzel (1000 stukjes)** over de bevrijding in dit herdenkingsjaar: www.ramshoorn.nl
 Ideaal voor scholen!

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
 T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

HOEKMAN
 Kantoor & Project

Levering
 in heel
 Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels en stoelen** voor **kerk, vergaderzaal** of **consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak** bij u op locatie.

U kunt dan kennismaken met onze **kwaliteit en jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
 T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

**Praktijk
 den Uijl**

☛ **HULPVERLENING**

☛ **COACHING**

☛ **TRAINING**

☛ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Luntenen | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

**Zakelijke en Familie Mediation
 vanuit een christelijke achtergrond**
 Bel 06-45189898 of 06-26286723 of mail
 naar info@vanweelden-mediation.nl
 Wij zijn gevestigd in het midden van NL.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

PH. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
 bij het verzorgen van alleen begravenissen*

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl

W www.phvanderleer.nl

Er even tussenuit? Hartelijk welkom bij
B&B No35 in ELSPEET
www.bb35elspeet.nl / 0633010623

**Graag lesgeven
 in Amerika?**

Leerkracht (m/v) gezocht voor de
 Plymouth Christian School,
 Grand Rapids, Michigan, USA

Voor *inlichtingen, visa, vervoer,
 en huisvesting:*

nbleeker@plymouthchristian.us

**Ieder kind
 zijn zorg**

De Eben-Haëzerschool in Opheusden is
 een fijne en goed georganiseerde reformatische
 basisschool met ca. 460 leerlingen. Met 60 collega's besteden we
 elke dag zorg en aandacht aan ieder kind en stimuleren we ze om hun
 ontwikkelingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Wij zijn m.i.v. het
 nieuwe schooljaar op zoek naar een:

**Leerkracht
 midden-/bovenbouw**

(parttime en datum indiensttreding is bespreekbaar)

Meer info en solliciteren?

Kijk op eh-opheusden.nl of bel/app met onze directeur
 H.G. (Erik) van den Hardenberg via 06 34 29 20 35.

Je sollicitatie zien we graag voor **D.V. 1 maart** tegemoet.

Eben-Haëzer
 Opheusden

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnnederland.nl

www.rpnederland.nl

GEZINSCAMPING IN FRIESLAND

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENDHOEK.NL

Te huur: **MELISKERKE** zr. ruime, nette vrijst. woning m. uitzicht. Voorkeur ouder echtp., max. 4p. Wk 29. 0649405819

Cursussen Oudvaders

Schrijft u ook in ?

Voor meer info bezoek de website of bel 0118-583025 / 0172-532796

TIMMERFABRIEK
HARDEMAN

WIJ ZOEKEN:

- Spuiter
- Chef werkplaats
- Machinaal houtbewerker

Neem contact op:

Bel Nico: 06-13803849
Of ga naar: hardemantimmerfabriek.nl

CONGRES VIANEN 2025

of DRAAG BALK DWARS LIGGER

D.V. vrijdag 7 maart 2025

Voor alle leidinggevenden en bestuurders in de sectoren onderwijs, politiek, zorg, bedrijfsleven en kerk.

Meld u snel aan!
vgs.nl/congres2025

MET CRÈCHE EN KINDERPROGRAMMA!

LANDELIJKE EVANGELISATIEDAG 2025

Eén Naam - gegeven ter zaligheid

D.V. ZATERDAG 15 MAART 2025 • BETHELKERK GELDERMALSEN

Ga naar evangelisatiedag.nl voor het volledige programma en meld je aan voor de workshops!

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

lourens.

Voor maatwerk in

- zonwering
- kasten
- raambekleding
- vloeren
- traprenovatie

www.lourens.nu • 035-2121000

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken
én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk
(desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | [f](#) [@](#) [p](#) [in](#) [speksnijder.nl](#)

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

Blijf via het **RD-WhatsAppkanaal**
snel op de hoogte van het
laatste nieuws

rd
reformatisch
dagblad

Scan de QR-code om deel
te nemen aan het kanaal

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop, Alblasserdam:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:

Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)

De Saambinder: www.desaambinder.nl

Adviesplein gemeente en gezin:

www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl

Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

38

Arm maar toch rijk

Heb jij weleens een bedelaar gezien? Misschien een man of vrouw met versleten kleding en kapotte sandalen. Met een uitgestrekte hand. 'Hebt u nog wat geld voor mij?'

Een dominee in de gevangenis

Geschorst

De volgende morgen gaan ds. Verweij en de tweede voorzitter naar bakker Goester in Benthuizen én naar koster Den Boumeester. De mannen moeten nog eens precies vertellen wat er die zondag is gebeurd. 'Goed, we weten genoeg', zegt ds. Verweij kortaf. 'Wij danken u hartelijk voor alle informatie.'

Ds. Verweij weet genoeg. Aanstaaende vrijdag, 13 november, zal er een bijzondere vergadering worden gehouden van het Classicaal Bestuur, en daar moet ds. Ledeboer met zijn kerkenraad verantwoorden wat zij allemaal gedaan hebben!

Vrijdag 13 november beantwoordt ds. Ledeboer samen met de kerkenraad van Benthuizen alle vragen die het Classicaal Bestuur hun stelt. Hij geeft toe dat hij het Reglement en de gezangenbundel van de kansel heeft gegooid en daarna in de tuin begraven. 'En', voegt hij er aan toe, 'waarde heren, ik voel mij niet verplicht om het Reglement na te komen.'

Ds. Verweij kijkt hem met priemende ogen aan en zegt: 'Dan moeten wij u voorlopig schorsen. De toegang tot de kansel in Benthuizen is voor u gesloten. Wij zullen ook de omliggende gemeenten van Benthuizen op de hoogte stellen van dit besluit.'

Daarna richt Verweij zich tot de kerkenraadsleden van Benthuizen. De ouderlingen stemmen toe dat zij het van harte eens zijn met ds. Ledeboer. De diakenen zeggen liever geen ja of nee.

'Kerkenraad van Benthuizen', klinkt het bars, 'ook u krijgt een vermaning! U hebt een slappe houding getoond. Wij hadden een schrijven van u verwacht, en niet van de bakker. Voortaan stelt u het Classicaal Bestuur in kennis van alle problemen in uw gemeente. U kunt gaan!' Na het vertrek van ds. Ledeboer en de kerkenraad schrijft ds. Verweij direct een brief aan burgemeester Van Galen te Benthuizen. Daarin vertelt hij dat ds. Ledeboer voorlopig is geschorst en dat hij aanstaande zondag niet mag voorgaan.

'Edelachtbare heer,' schrijft hij onderaan de brief, 'mocht het nodig zijn, dan verzoek ik u dringend met harde hand op te treden en deze leraar te weren van de kansel!' ♦

Dat is het beeld van een bedelaar. Vandaag heb ik een vraag voor jou: ben jij al een bedelaar geworden? Want daarover gaat de tekst: 'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen' (Matth. 5:3). Vanuit onszelf denken we heel rijk te zijn, maar we zijn zo arm. Dat komt door de zondeval. Daardoor zijn we al onze rijkdom kwijtgeraakt, zelfs zo erg dat we na de zondeval behoren tot het rijk van de duivel. De duivel zegt: 'Leef voor mij, dan zul je gelukkig zijn'. Maar het is een grote leugen. Vandaag hoor je de waarheid dat je gelukkig bent als je arm bent geworden. Arm in jezelf en nog steeds armer en armer. Dat zien we ook in het leven van de tollenaar. Hij durft bijna niet voor de hoge en heilige God te verschijnen. Maar hij heeft een noodkreet: 'O God, wees mij zondaar genadig!' De Heere is naar deze aarde gekomen om arm te worden, terwijl Hij zo rijk was. Hij wilde gelegd worden in Bethlehems stal. Hij wilde alles missen, zodat wij door Zijn armoede rijk zouden worden. Hij heeft arm en naakt aan het kruis gehangen, om Zijn kinderen van zonde en schuld te kunnen verlossen. Zo worden zij van bedelaars een kind van de Koning! Wat een wonder!

Dat wonder wordt iedere dag groter! Ze blijven altijd bedelen. Omdat ze steeds groter zondaar worden in zichzelf, maar ook steeds meer van Zijn rijkdom mogen zien en ervaren. Toen Maarten Luther op zijn sterfbed lag, vroegen zijn vrienden aan hem: 'Heb je nog een laatste woord voor ons?' Luther sprak: 'Wij zijn bedelaars'. Jij ook? ♦

Leestip: 2 Korinthe 8:1-9

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Nieuwe wijn in oude zakken

In Mattheüs, Markus en Lukas lezen we de woorden van de Heere Jezus over 'nieuwe wijn in oude lederen zakken'. Wat is toch de betekenis hiervan in het verband van het tekstgedeelte?

Aangeklaagde bruiloftskinderen

Mattheüs vertelt zijn bekeringsgeschiedenis in Mattheüs 9. Een mens in het tolhuis, dat was zijn bestaan. Echter, hij werd krachtdadig door de Zaligmaker geroepen en volgde Jezus. Toen was er die maaltijd in zijn huis. De Heere Jezus zat aan met Zijn discipelen en veel 'vrienden' van Levi of Mattheüs: 'vele tollenaars en zondaars'. Maar laat nu uitgerekend deze dag een 'vastendag' zijn. De boosheid van de farizeeën laat hoog op en de vrome wetsmannen gaan naar de discipelen: 'Waarom eet uw Meester met de tollenaars en zondaren?' Dat is laag en onwaarachtig: ze hebben wat tegen Jezus en gaan naar Zijn discipelen. Jezus hoort hun gemopper en geeft een onderwijzend antwoord.

En dan komen de discipelen van Johannes, de volgelingen van de Doper, bij Jezus. Zij hebben een bezwaar tegen de discipelen van Jezus en gaan naar Jezus... Zij hebben het moeilijk, want veel discipelen van Johannes volgen inmiddels Jezus. En op dit ogenblik zit Johannes de Doper zelf in de gevangenis. Deze mensen voelen zich bij Jezus niet thuis: Hij gaat naar een bruiloft, gaat om met tollenaars en zondaren en laat Zijn discipelen aren plukken op de sabbat. Het verschil is zo levensgroot met de voorloper Johannes, die een eenvoudig leven aan de rand van de woestijn leidde.

Eigenlijk klagen ze de discipelen rechtstreeks aan en de Zaligmaker meer indirect: 'Waarom vasten wij en de farizeeën veel en Uw discipelen vasten niet?' (Matth. 9:14b). En dan stelt Jezus in vers 15a een tegenvraag: 'Kunnen ook de bruiloftskinderen treuren, zolang de Bruidegom bij hen is?'

Verheugde bruiloftskinderen

Vasten staat vrijwel gelijk aan treuren. Jezus is de Bruidegom. Hij is gekomen om vreugde te brengen aan Zijn bruid, Zijn verkoren gemeente die Hij zal kopen met Zijn bloed. Hij komt de band die door de zonde verbroken

is, herstellen. Daarom geeft het geen pas om nu rouw te laten zien. Dan volgen twee beelden die destijds door iedereen te begrijpen waren. Op een oud kledingstuk zul je geen nieuwe lap naaien, om dat kleed te repareren. Dan zal straks de nieuwe lap krimpen en de scheur in het kleed alleen maar groter maken. En - vergelijkbaar - nieuwe wijn doet men niet in oude leren zakken. Dat oude leer is niet soepel genoeg om het gistingsproces op te vangen. Jonge wijn hoort in nieuwe zakken van jong leer; dat kan mee uitzetten, als de wijn gaat gisten. Zo blijven de wijn en de zakken behouden.

De voorbeelden zijn wel duidelijk, maar wat heeft dat er nu mee te maken? Wel, de discipelen van Johannes zijn als het ware bekleed met zo'n oude jas. Ze zitten nog helemaal vast in de ceremoniële wetten al heeft ook Johannes de Doper gewezen op het Lam van God. Maar ze verstaan er nog zo weinig van.

En omgekeerd: de discipelen van Jezus zijn als 'jonge wijn'. Als je ze zou persen in een keurslijf gaat het verkeerd. Net als met zo'n oude zak: de zak scheurt en de wijn gaat verloren. De bruiloftskinderen zijn nog teer en zwak en er moet nog veel geleerd worden. De Heere leidt Zijn volk, stap voor stap.

Bedroefde bruiloftskinderen

Dat 'nadere' onderwijs zal wel volgen. Als straks de Bruidegom Jezus zal weggenomen zijn, dan zullen ze treuren en vasten. Dan blijkt dat ook Jezus' leerlingen net als de farizeeën en de discipelen van Johannes de Doper nog zo blind zijn voor de bloedgerechtigheid van Jezus Christus.

Lezer(es), bent u ook nog blind en in de staat van de dood? De Heere lere en onderwijze ons opdat we een 'waar' bruiloftskind zouden zijn. Want ten laatste zullen zij, verheugd, ingaan tot de bruiloft des Lams. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.